

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И
СРПСКО ГЕОГРАФСКО ДРУШТВО

ШИФРА _____

БРОЈ БОДОВА _____/100

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ
ГЕОГРАФИЈЕ ЗА 8. РАЗРЕД

Београд, 26. април 2026. године

УПУТСТВО ЗА РАД

Пред тобом је тест знања из географије за 8. разред.

Поред сваког задатка уписан је број бодова којима се вреднују одговори.

Задатке решавај према упутствима за сваки задатак.

Одговори се уписују хемијском оловком плаве боје, читко и без прецртавања. Решавање теста црвеном хемијском или графитном оловком није дозвољено.

У делимично исправно решеним задацима бодују се исправни одговори, ако у њима није било корекције одговора. Нетачно решени задаци и накнадно исправљени одговори не вреднују се.

Време за решавање свих задатака је 90 минута. Уколико завршиш раније, тихо и без ометања других такмичара, можеш изаћи из учионице.

Укупно можеш да освојиш највише 100 бодова.

Желимо ти пуно успеха у раду!

Задатке креирали:
мр Ивана Ђорђевић
мр Његош Тубић

Рецензенти:
проф. др Марко Јоксимовић,
др Добрила Лукић,
Бранка Јемуовић
проф. др Слађана Анђелковић

1. На празној линији поред занимања напиши назив привредног сектора којем оно припада.

медицинска сестра _____
земљорадник _____
радник на површинском копу _____
капетан брода _____

4

2. Допуни реченице како би тврдње биле тачне.

Површина Републике Србије износи _____ km². Граничи се са _____ држава.
Најнижа тачка Србије је _____. Највиша тачка
Србије налази се на _____ планини.

4

3. А) Повежи државе са рекама које чине природну границу између Србије и суседних земаља, уписивањем знака X у одређена поља.

	Тимок	Лим	Нера	Тиса
Црна Гора				
Бугарска				
Мађарска				
Румунија				

4

Б) (Подвуци појам који је тачан).

Еколошки ризик по државу низводно постоји уколико дође до **узводног** / **низводног** загађења
реке у суседној држави.

1

4. А) У Србији просечна густина насељености приближно износи 94 ст./km². Ако општина има површину од 600 km² и 60.000 становника, израчунај просечну гуштину насељености ове општине.

Простор за рачунање:

(Допуни реченицу тако да тврдња буде тачна).

Просечна густина насељености ове општине износи: _____ ст./km².

2

Б) (Подвуци појам који је тачан).

Просечна густина насељености ове општине је **већа** / **мања** од просечне густине насељености
у Србији.

1

5. Уписивањем одговарајућих слова на празне линије повежи географске објекте са њиховим називима и делом Србије у којима се они налазе.

а) река _____ Космај _____ Банат
б) језеро _____ Тутин _____ Шумадија
в) планина _____ Газиводе _____ Пештер
г) насеље _____ Бегеј _____ Косово и Метохија

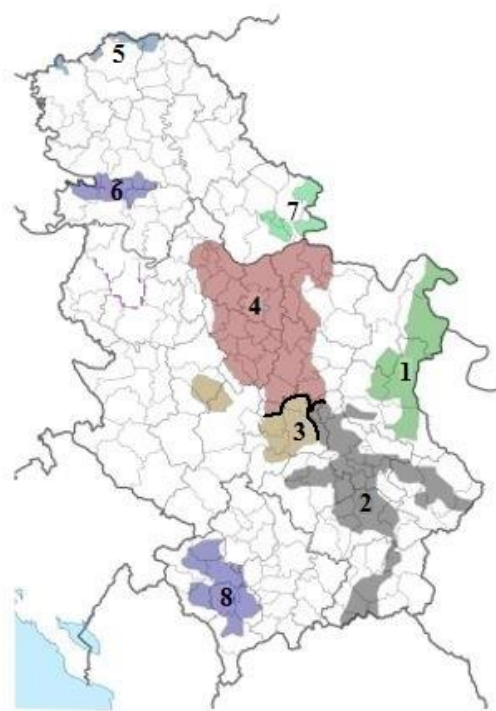
4

6. Поред тврдње која је тачна заокружи слово **Т**, а поред оне која није тачна, заокружи слово **Н**.

1. Највећи проценат становника у Србији запослен је у делатностима примарног сектора.	Т	Н
2. Економски неактивном становништву припадају домаћице.	Т	Н
3. Највећи проценат становника у Србији има завршено средње образовање.	Т	Н
4. Бугари су народ који у Србији највише живи на простору Старог Влаха и Рашке.	Т	Н

4	
---	--

7. На карти су бројевима од 1 до 8 приказани виноградарски рејони у Србији.

Поред назива виноградарског рејона, на празној линији, упиши број који му припада.

Јужнобанатски рејон	_____
Тимочки рејон	_____
Нишавско-јужноморавски рејон	_____
Сремски рејон	_____
Косовско-метохијски рејон	_____
Шумадијско-великоморавски рејон	_____
Рејон суботичко-бајске пешчаре	_____
Западно-моравски рејон	_____

4	
---	--

8. Слетели сте на аеродром „Константин Велики“.
(Допуни реченице тако да тврдње буду тачне).

Аеродром се налази у близини града који се зове _____. Град се налази на обалама реке _____. Ова река се улива у _____.

3	
---	--

9. Повежи реке из леве колоне са клисурама кроз које протичу из десне колоне уписивањем бројева који се налазе испред назива река на празне линије.

1) Лепенац	_____ Грделичка клисура
2) Западна Морава	_____ Овчарско-кабларска клисура
3) Јужна Морава	_____ Качаничка клисура
4) Велика Морава	_____ Багрданска клисура

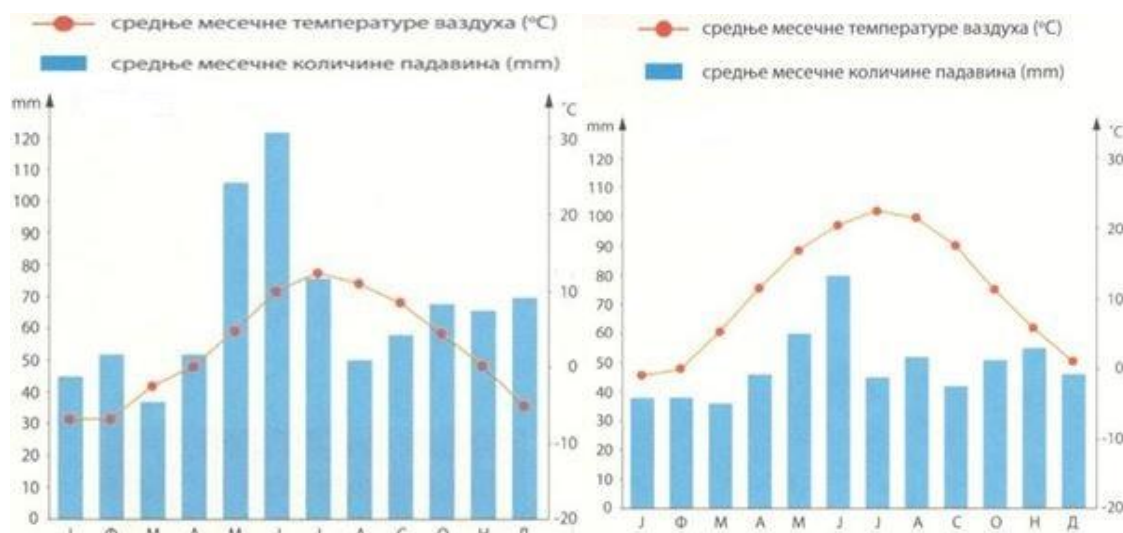
4	
---	--

10. У празна поља у табели упиши називе суседних држава на основу њиховог чланства у ЕУ-и и НАТО-у.

Није чланица ни ЕУ ни НАТО-а				
Чланица је само НАТО-а				
Чланица је и ЕУ и НАТО-а				

8	
---	--

11. На основу података приказаних на клима-дијаграмима, на празној линији, поред редног броја, напиши који клима-дијаграм одговара Копаонику, а који Кикинди.

1. _____ 2. _____

4	
---	--

12. А) Повежи планине из леве колоне и геотектонске јединице којима припадају из десне колоне уписивањем бројева који се налазе испред појмова на празне линије.

Напомена: на једној линији је потребно уписати два броја.

1) Златар	_____ карпатско-балканске планине
2) Бесна Кобила	_____ вардарска зона
3) Рудник	_____ динарске планине
4) Кукавица	_____ српско-македонска маса
5) Стара планина	

5	
---	--

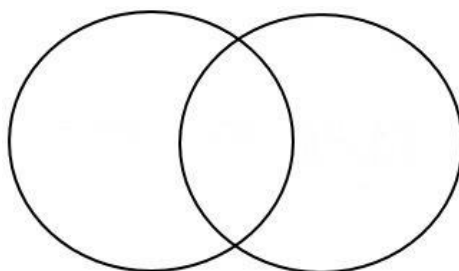
- Б) Којој геотектонској јединици припадају Проклетијске планине?

Одговор: _____.

1	
---	--

13. Наведене су карактеристике које се односе на Панонску или Планинску биогеографску област у Србији. Разврстај их у Венов дијаграм тако што ћеш у леви круг уписати слово које се односи само на Панонску, у десни круг слова која се односе само на Планинску биогеографску област, а у пресек кругова слово које представља заједничку карактеристику обе биогеографске области.

- А – природна степа је очувана на малим површинама
 Б – као ендемична и реликтна врста јавља се Панчићева оморика
 В – заступљена је листопадна шума
 Г – највеће станиште мрког медведа у Србији налази се у овој области

Панонска област

Планинска област

8	
---	--

14. На фотографији 1 је приказан рељеф Бачке, а на фотографији 2 рељеф Старог Влаха.

1. _____ 2. _____

- А) На линијама испод фотографија напиши којом граном пољопривреде се становништво претежно бави у приказаном делу Србије.

2	
---	--

- Б) (Заокружи појам који је тачан).

Околина Футога је позната по производњи **купуса** / **паприке**.

1	
---	--

15. А) Шта су прерасти?

Одговор: _____

3	
---	--

- Б) (Допуни реченицу тако да тврдња буде тачна).

На реци _____ се налази највећи број прерасти.

2	
---	--

16. У табели је приказан број живорођених, умрлих и природни прираштај становника Србије по годинама за период 2015-2024. године.

Србија	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	Просечно годишње (2015-2024)
Живорођени	65657	64734	64894	53975	64399	61692	62180	62700	61052	60845	4812
Умрли	103678	100834	103722	101655	101458	116850	136622	109203	97081	98230	5448
Природни прираштај	-38021	-36100	-38828	-37680	-37059	-55158	-74442	-46503	-36029	-37385	

А) На основу табеле броја живорођених, умрлих и природног прираштаја у Србији за период 2015-2024. године, израчунај природни прираштај у периоду 2015-2024. године. Добијену вредност упиши у празно поље у табели.

1	
---	--

Б) На основу табеле броја живорођених, умрлих и природног прираштаја у Србији за период 2015-2024. године, уцртај на графикону стубиће за 2024. годину који се односе на број живорођених, умрлих и природни прираштај.

3	
---	--

В) Које мере треба предузети да би се природни прираштај у Србији повећао?

(Упиши знак X у загради).

- () пореске олакшице за породице без деце и субвенције за кредит
- () признавање искључиво диплома стечених у Србији
- () имиграција младог становништва из иностранства
- () краће породилско одсуство и фиксно радно време
- () доношење подстицајних мера за рађање на локалном нивоу
- () омогућавање становништву од 50 година старости рад од куће

2	
---	--

17. Поједине реке у Србији су пловне па их је могуће користити за речни саобраћај. (Заокружи слова испред градова уколико можеш допловити из једног у други).

- а) Зрењанин – Голубац
- б) Аранђеловац – Крагујевац
- в) Београд – Сјеница
- г) Суботица – Зајечар
- д) Сента – Шабац

4	
---	--

18. А) Повежи налазишта из леве колоне са врстом угља из десне колоне уписивањем бројева који се налазе испред појмова на празне линије.

Напомена: на једној линији је потребно уписати два броја.

1) Костолачки басен	_____	камени угаљ
2) Сењско-ресавски басен	_____	мрки угаљ
3) Колубарски басен	_____	лигнит
4) Ибарски басен		

2	
---	--

Б) Допуни реченицу тако да тврдња буде тачна).

Термоелектрана у Обреновцу користи угаљ из _____ басена.

1	
---	--

В) У ком граду се налази рафинерија нафте у Србији?
(Заокружи слово испред тачног одговора).

- а) Смедереву
б) Кикинди
в) Панчеву
г) Суботици

1	
---	--

19. Током пролећа долази до поплава у насељима дуж Велике Мораве.

А) Који природни фактор најчешће узрокује повећање водостаја Велике Мораве у пролеће?

Одговор: _____.

2	
---	--

Б) Зашто су насеља у низијама изложенија поплавама него она на узвишењима?

Одговор: _____

_____.

3	
---	--

В) Наведи две мере заштите од поплава.

Мера 1. _____.

Мера 2. _____.

4	
---	--

20. Прочитај текст о Златиборском језеру и реши задатак.

Током 1946. године приступило се изградњи Златиборског језера дугог 150 m и широког 50 m. Лети је могућа вожља педалинама. Цео тај део Златибора данас је градска четврт, а име је добио по потоку који је туда текао. Некада су на том простору били пространи пашњаци, а данас солитери и хотели. Терен око језера је попљочан, ту је и централни Краљев трг, али и стазе за шетњу, клупе за одмор и високи борови. У близини језера се налази доста продавница и ресторана, пошта, пијаца и аутобуска станица. Растући и ширећи се, Златибор се повезао са Палисадом, који је некада био одвојено место.

А) Подвуци појам који је тачан.

Златиборско језеро је по начину постанка басена **природно** / **вештачко**.

Ово језеро има **туристичку функцију** / **служи за водоснабдевање**.

2	
---	--

Б) Објасни једну позитивну последицу урбанизације Златибора?

Последица 1. _____
_____.

2	
---	--

В) Објасни две негативне последице урбанизације Златибора?

Последица 1. _____
_____.

Последица 2. _____
_____.

4	
---	--

Такмичење је одржано дана _____

у основној школи _____

у _____.

ТАКМИЧАР ПОД ШИФРОМ _____

ЈЕ НА ТЕСТУ ОСВОЛИО _____/100 БОДОВА.

Чланови комисије:

1) _____

2) _____

3) _____